

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”

5000 гр. Велико Търново, бул. „България” № 76

телефон: (062) 618 822; факс: (062) 618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

С Т А Н О В И Щ Е

от подполковник доц. д-р Николай Пенчев Стефанов
началник на катедра „Логистика на сигурността” от факултет
„Общовойски” при НВУ „Васил Левски” гр. В. Търново,
бул. „България” № 76, тел. 0886 88 99 56, E-mail: niki.s@abv.bg
№ 44498 в Регистър за научната дейност в Република България –
<https://cris.nacid.bg/public/scientist-preview/45151>

№ 45151 в Регистър за академични длъжности и дисертации в НАЦИД-
<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/45151>

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”; Професионално
направление: 9.1. „Национална сигурност”.

Научна специалност: 05.02.24. „Организация и управление извън сферата
на материалното производство (национална сигурност)”.

за дисертационния труд

на **Галина Миткова Стойкова**

на тема:

**„СИТУАЦИОННО УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРИ КРИЗИ”**

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”
в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”,
професионално направление 9.1. „Национална сигурност”,
докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното
производство (Логистика на сигурността и отбраната)”

Велико Търново
2022 година

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Ефективното реагиране на системата на здравеопазване при кризи, бедствия и аварии изисква използването на точен понятиен апарат с прецизно дефиниране на използваните термини и понятия и тяхното синхронизиране с общата терминология, използвана при защитата на населението при бедствия. За съжаление в тази област е налице голямо терминологично разнообразие, което затруднява еднаквото разбиране и тълкуване на процесите, които отразява, с цел определяне на обща стратегия на поведение.

В отговор на тази потребност са и научните търсения на докторант Галина Стойкова, свързани с празнотите и противоречивостта на правните норми и проблемите в организацията и управлението на здравеопазването при кризи, в частност неотложната медицинска помощ при кризи, на основата на системния научен подход, като част от мениджмънта на кризи. От тук е дефинира и актуалността на изследваната проблематика.

Актуалността на темата е продиктувана от необходимостта за доказуемост на потребността от приложимост на специална методика за оценка на способностите на здравната система за ефективен мениджмънт при кризи и продължителни медицински ситуации чрез създаването на научно обоснован модел.

Научните търсения на докторанта са ориентирани към аргументация, свързана с намирането на нови и приспособяването на съществуващите подходи за усъвършенстване на методологията по управление на здравните системи при кризи и извънредни ситуации и разширяване на познанието за ефективен мениджмънт при кризи на основата на ситуационния подход.

Тематиката на представения дисертационен труд е в съответствие с основното съдържание на разработката. Защитимостта на работната хипотеза и постигането на основната научноизследователска цел е посредством решимостта на конкретизираните научноизследователски задачи, дефинирането на обекта и предмета на дисертационното изследване.

Съдържанието на труда е поместено в рамките на 176 страници. Основният текст е изложен на 136 страници, включващ увод, три глави с изведени от тях изводи, общи изводи и заключение, което представя една класическа структура на дисертационния труд. Към дисертацията са представени 27 таблици, 1 схема и са налични 3 приложения, които са в подкрепа на издигнатите от докторанта твърдения. Библиографията включва 89 източника. От тях 50 на български език, 30 на английски език и 9 на руски език.

2. Оценка на научните резултати и приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд е завършен, целта на изследването е постигната, научно-изследователските задачи са решени. Характеризира се с последователност и логичност на изложението, добро владение на терминологията по разглежданата проблематика, задълбоченост на проучванията и интерпритирането на резултатите, които са базирани на много емпирични данни. Изследването обогатява наличното знание, методологическите подходи, концептуалните интерпретации и понятийния апарат в разглежданата предметна област. В подкрепа на това ми твърдение са получените научни и научноприложни резултати в дисертационния труд и направените предложения от докторанта.

Приносите могат да бъдат структурирани както следва:

2.1. Научни приноси.

- извършен е задълбочен преглед и анализ на литературни източници за ретроспекцията, развитието и актуалното състояние на управлението на системата на здравеопазването и са синтезирани изисквания за повишаване на нейната ефективност чрез прилагане на ситуационно управление при кризи и извънредни ситуации;

- обогатена е теорията за прилагане на системен подход към определяне на същността и основните характеристики на системата за управление на здравеопазването в условия на кризи и извънредни ситуации на базата на усъвършенстван понятийен апарат.

2.2. Научно-приложни приноси.

- разработени са съвременни научноприложни инструменти за експертна оценка, с които е проведено задълбочено изследване в специализирана целева група на актуалното състояние на системата за управление на здравеопазването и за въвеждане на ситуационното управление като възможен подход за повишаване на нейната ефективност;

- в резултат от анализа на литературните източници и резултатите от проведено научноприложно изследване е предложен блоков модел за въвеждане на ситуационно управление на системата за здравеопазването при кризи и извънредни ситуации;

- разкрита е възможност за бъдещо прилагане на използвания изследователски инструментариум в научноприложни изследвания, а резултатите от дисертацията дават възможност за прилагане за научно-теоретично усъвършенстване и обогатяване на програмите за обучение и повишаване на квалификацията в предметната област на управлението на кризи и извънредни ситуации.

Проучените достъпни публикации показват, че дисертационния труд и научните резултати представляват лично дело на докторанта и очертават значимостта на постигнатите приноси за теорията и практиката на управлението на здравеопазването при кризи и извънредни ситуации.

По темата на дисертационния труд са посочени четири публикации, от които 2 броя с характер на научни статии във „Военен журнал“ и 2 броя научни доклади, изнесени на международна научна конференция на ВА „Г. С. Раковски“ и на годишна студентска научна сесия. Публикациите са самостоятелни и са в направление на научните изследвания на автора. Показват задълбоченост и обхватност при подготовката и извършването на научно-изследователския процес.

Представеният към дисертационния труд автореферат отговаря на количествените и качествени изисквания на академията при написване на

такъв. Той съдържа в себе си основните проблеми и пътищата за тяхното решение посочени в дисертационния труд и дава пълна представа за научната стойност и практическата приложимост на постигнатите приноси от докторанта.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

В процеса на работата ми като член на научното жури не ми е известно за постъпили писмени мотивирани сигнали за плагиатство в дисертационният труд и в публикациите на кандидата. Нямам съвместни публикации с докторанта.

4. Критични бележки и препоръки.

Към представения ми дисертационния труд наред с положителните страни може да се отправи критична бележка, която е предимно с редакционна насоченост и не се отнасят към фундаменталните постановки на разработката.

Посочената слабост е с технически характер и не намалява стойността на резултатите, постигнати от докторанта, доказващи неговата способност успешно да разработва самостоятелно и в екип въпроси важни за теорията и практиката по управлението на здравната система на Република България при кризи и извънредни ситуации.

Препоръчвам на кандидата да насочи своите усилия за продължаване на научната работа и публикуване на материали в чуждестранни издания, които намират отражение в реферирани вторични бази данни – Web of Science и Scopus с цел популяризиране на своите изследвания.

5. Заключение.

Предложеният дисертационен труд „Ситуационно управление на системата за здравеопазване в Република България при кризи“ на Галина Миткова Стойкова и авторефератът към него отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и нормативната база на Военна академия „Г. С. Раковски“ за придобиване на образователна и научна степен “доктор”. Считам,

че в дисертационния труд има важни научни и научноприложни резултати, които представляват значителен и оригинален принос за развитието на науката, в частност в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Логистика на сигурността и отбраната)“.

6. Оценка на дисертационния труд.

Имайки предвид обемът и качеството на дисертационния труд, посочените научни и научноприложни приноси и отчитайки досегашната успешна научно-изследователска дейност на докторанта декларирам своята **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Ситуационно управление на системата за здравеопазване в Република България при кризи“. Предлагам на многоуважаемите членове на научното жури, на автора **Галина Миткова Стойкова** да бъде присъдена образователната и научна степен „**доктор**“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, по докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Логистика на сигурността и отбраната)“.

Член на научното жури:

подп. доц. д-р

(Николай Стефанов)

26.10.2022 г.

гр. Велико Търново

VASIL LEVSKI NATIONAL MILITARY UNIVERSITY

5000 Veliko Tarnovo, 76 Bulgaria Blvd.

telephone: +359 62 618 822; fax: +359 62 618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

S T A T E M E N T

by **Lieutenant Colonel Assoc. Prof. Nikolay Penchev Stefanov, PhD**,
Head of the Logistics of Security Department at the Land Forces Faculty of
Vasil Levski National Military University in Veliko Tarnovo,
76 Bulgaria Blvd., tel. +359 886 88 99 56, e-mail: niki.s@abv.bg
№ 44498 in the Register of scientific activity in the Republic of Bulgaria –
<https://cris.nacid.bg/public/scientist-preview/45151>
№ 45151 in the Register of academic positions and dissertations in NACID –
<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/45151>
Area of higher education: 9. Security and Defence
Professional field: 9.1. National Security
Scientific Specialty: 05.02.24. Organisation and Management Outside the
Sphere of Material Production (National Security)

on the dissertation work

by **Galina Mitkova Stoykova**

on the topic:

SITUATIONAL MANAGEMENT OF THE HEALTH CARE SYSTEM IN THE REPUBLIC OF BULGARIA DURING CRISES

submitted for the acquisition of the educational and scientific degree Doctor
in area of higher education 9. Security and Defence,
professional field 9.1. National Security,
doctoral programme Organisation and Management Outside the Sphere of
Material Production (Logistics of Security and Defence)

Veliko Tarnovo
2022

1. Topicality and significance of the developed scientific problem.

The effective response of the health care system to crises, disasters and accidents requires the use of an accurate conceptual apparatus with a precise definition of the terms and concepts used and their synchronization with the general terminology used in the protection of the population during disasters. Unfortunately, there is a great variety of terminology in this field, which makes it difficult to uniformly understand and interpret the processes it reflects in order to determine a common strategy of behaviour.

In response to this need, PhD student Galina Stoykova's scientific research related to gaps and inconsistencies in legal norms and problems in the organisation and management of healthcare in crises, in particular emergency medical care in crises, based on the systematic scientific approach, as part from crisis management. This is where the topicality of the researched issues derives.

The topicality of the issue is dictated by the need for provability of the necessity for the applicability of a special methodology for evaluating the capabilities of the health system for effective management in crises and long-term medical situations through creating a scientifically based model.

The scientific research of the doctoral student is oriented towards argumentation, related to finding new and adapting the existing approaches to improve the methodology of managing health systems in crises and emergency situations and expanding the knowledge of effective crisis management based on the situational approach.

The topic of the presented dissertation is in accordance with the main content of the work. The defensibility of the working hypothesis and the achievement of the main research goal is through the determination of the specified research tasks as well as the definition of the object and the subject of the dissertation research.

The content of the work is developed within 176 pages. The main text is laid out in 136 pages, including an introduction, three chapters with conclusions drawn from them, general conclusions and a conclusion, which presents a classic structure

of the dissertation work. 27 tables, 1 diagram and 3 appendices are available in the dissertation, which support the statements made by the doctoral student. The bibliography includes 89 sources. 50 of them are in Bulgarian, 30 are in English and 9 – in Russian.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation work.

The dissertation work has been completed, the goal of the research has been achieved, and the research tasks have been solved. It is characterized by consistency and logic of the presentation, a good command of the terminology on the issues under consideration, thoroughness of the studies and the interpretation of the results, which are based on a lot of empirical data. The research enriches the available knowledge, methodological approaches, conceptual interpretations and the conceptual apparatus in the considered subject area. The obtained scientific and applied-scientific results in the dissertation work and the proposals made by the doctoral student support my statement.

The contributions can be structured as follows:

2.1. Scientific contributions.

- an in-depth review and analysis of literary sources on the retrospective, development and current state of the management of the health care system was carried out, and requirements for increasing its efficiency by applying situational management in crises and emergency situations were synthesized;

- the theory of applying a systematic approach to determining the essence and main characteristics of the health care management system in crises and emergency situations based on an advanced conceptual apparatus has been enriched.

2.2. Scientific-applied contributions.

- modern scientific and applied tools for expert assessment have been developed with which an in-depth study was conducted in a specialised target group of the current state of the healthcare management system and for the introduction of situational management as a possible approach to increase its efficiency;

- as a result of the analysis of the literary sources and the results of a scientific applied research, a block model has been proposed for the introduction of situational management of the health care system in crises and emergency situations;

- the possibility of future application of the used research tools in scientific applied research was revealed, and the results of the dissertation could be used for scientific-theoretical improvement and enrichment of the training programmes and qualification enhancement in the subject area of crisis and emergency management.

The studied available publications show that the dissertation work and the scientific results represent the personal work of the doctoral student and outline the significance of the contributions made to the theory and practice of health care management in crisis and emergency situations.

Four publications have been indicated on the topic of the dissertation, 2 of which are scientific articles in the *Military Journal*, and 2 are scientific papers presented at an international scientific conference at G. S. Rakovski National Defence College and at an annual student scientific conference. The publications are independent and are in the field of the author's scientific research. They show thoroughness and comprehensiveness in the preparation and execution of the research process.

The abstract submitted to the dissertation meets the respective quantitative and qualitative requirements of the College. It contains the main problems and the ways to solve them indicated in the dissertation and gives a complete idea of the scientific value and practical applicability of the contributions made by the doctoral student.

3. Statement about the presence or absence of plagiarism.

In the course of my work as a member of the Scientific Jury, no written motivated signals of plagiarism in the candidate's dissertation and publications have come to my knowledge. I have no joint publications with the PhD student.

4. Critical remarks and recommendations.

Along with the positive aspects, a critical remark can be addressed to the dissertation work presented to me, which is mainly editorially oriented and does not

refer to the fundamental formulations in the work.

The stated weakness is of a technical nature and does not reduce the value of the results achieved by the doctoral student, proving his ability to successfully develop, independently and in a team, issues important for the theory and practice of the management of the health care system of the Republic of Bulgaria in crises and emergency situations.

I recommend the candidate to focus her efforts on continuing her scientific work and publishing materials in foreign journals with an impact on referenced secondary databases – Web of Science and Scopus, in order to popularize her research.

5. Conclusion.

The proposed dissertation work ‘Situational Management of the Health Care System in the Republic of Bulgaria During Crises’ by Galina Mitkova Stoykova and the author’s abstract to it meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation, and the regulations of G. S. Rakovski National Defence College for the acquisition of the educational and scientific degree Doctor. I believe that there are important scientific and scientific-applied results in the dissertation work, which represent a significant and original contribution to the development of science, in particular in area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.1. National Security, scientific specialty Organisation and Management Outside the Sphere of Material Production (Logistics of Security and Defence).

6. Assessment of the dissertation work.

Bearing in mind the volume and quality of the dissertation work, the specified scientific and applied scientific contributions, and taking into account the successful research activity of the doctoral student so far, I declare my **positive assessment** of the dissertation work on the topic ‘Situational Management of the Health Care System in the Republic of Bulgaria During Crises’. I propose to the respected members of the Scientific Jury that the author **Galina Mitkova Stoykova** be awarded the educational and scientific degree **Doctor** in area of higher education 9. Security

and Defence, professional field 9.1. National Security, in the doctoral programme: Organisation and Management Outside the Sphere of Material Production (Logistics of Security and Defence).

Member of the Scientific Jury:

Lt. Col. Assoc. Prof., PhD

(Nikolay Stefanov)

26.10.2022

Veliko Tarnovo